

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАКАЗ

22.06.2021 № 1254

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
17 серпня 2021 р.
за № 1081/36703

Про затвердження Положення про інтернатуру

{Заголовок Наказу в редакції Наказу Міністерства охорони здоров'я [№ 493 від 16.03.2022](#)}

{Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я [№ 493 від 16.03.2022](#)}

Відповідно до [частини сьомої](#) статті 18 Закону України «Про освіту», [підпункту 3](#) пункту 12 Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку медичної освіти в Україні на 2019-2021 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 674-р, [пункту 8](#) Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 267 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 року № 90), з метою підвищення якості інтернатури та покращення її методичного забезпечення **НАКАЗУЮ**:

1. Затвердити [Положення про інтернатуру](#), що додається.

{Пункт 1 редакції Наказу Міністерства охорони здоров'я [№ 493 від 16.03.2022](#)}

2. Встановити, що:

1) вимоги Положення, затвердженого пунктом 1 цього наказу, поширюються на осіб, які вступають в інтернатуру з 2022 року;

2) на осіб, які зараховані на навчання до інтернатури до дня набрання чинності цим наказом, поширюється дія наказу Міністерства охорони здоров'я України від 19 вересня 1996 року [№ 291](#) «Про затвердження Положення про первинну спеціалізацію (інтернатуру) випускників вищих медичних і фармацевтичних закладів освіти III-IV рівня акредитації медичних факультетів університетів», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 03 грудня 1996 року за № 696/1721, наказу Міністерства охорони здоров'я України від 25 грудня 1997 року [№ 367](#) «Про затвердження Порядку працевлаштування працівників державних вищих медичних (фармацевтичних) закладів освіти, підготовка яких здійснювалася за державним замовленням», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 15 квітня 1998 року за № 246/2686, наказу Міністерства охорони здоров'я України від 23 лютого 2005 року [№ 81](#) «Про затвердження переліку спеціальностей та строки навчання в інтернатурі випускників медичних і фармацевтичних вищих навчальних закладів, медичних факультетів

університетів», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 09 березня 2005 року за № 291/10571;

3) вимоги [розділу II](#) Положення, затвердженого пунктом 1 цього наказу, поширюються на осіб, які вступають в інтернатуру, з 2023 року;

{Пункт 2 доповнено новим підпунктом згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я [№ 493 від 16.03.2022](#)}

4) розподіл і зарахування випускників всіх спеціальностей галузі знань 22 «Охорона здоров'я» та всіх форм навчання, які вступають в інтернатуру в 2022 році, здійснюється таким чином:

розподіл на підготовку в інтернатурі проводиться для випускників, які навчалися в закладі вищої освіти за державним замовленням. Випускники, які навчалися в закладі вищої освіти за кошти фізичних (юридичних) осіб, самостійно обирають місце проходження інтернатури;

випускник, який навчався за державним замовленням, отримує від закладу вищої освіти пропозицію щодо спеціальності та місця проходження інтернатури або, у разі відмови від отриманої пропозиції, самостійно обирає місце проходження інтернатури. Випускник повідомляє заклад вищої освіти про відмову від пропозиції щодо місця проходження інтернатури письмовою заявою;

формування пропозицій випускникам проводиться комісією з розподілу випускників (далі - комісія) не пізніше ніж за 2 місяці до закінчення ними закладу вищої освіти. До складу цієї комісії входять: ректор - голова комісії, проректори, декани, завідувачі кафедр, представники студентського самоврядування і професійних асоціацій, а також представники Міністерства охорони здоров'я України, підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської міської військових, державних адміністрацій та установ охорони здоров'я, які мають повноваження вирішувати усі питання, що виникають під час визначення місця проходження інтернатури. Комісія знайомиться з даними випускника, заслуховує та обговорює рекомендації про найбільш доцільне направлення його до відповідного місця проходження інтернатури. Пропозиція випускникові робиться від імені комісії її головою. Комісія приймає рішення шляхом відкритого голосування. При однаковій кількості голосів голос голови комісії є вирішальним;

формування персональної пропозиції випускнику здійснюється на підставі існуючих кадрових потреб галузі охорони здоров'я, в тому числі спричинених воєнними діями та їх наслідками, та з урахуванням переліку вакантних посад лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів у відповідних адміністративно-територіальних одиницях, спеціальності, набутої у закладі вищої освіти, академічної успішності, сімейного стану, стану здоров'я випускника та членів його сім'ї, активності у науково-дослідній діяльності і громадській роботі та особистих побажань. У разі, якщо випускник, який навчався в закладі вищої освіти за державним замовленням, погоджується з пропозицією комісії з розподілу випускників, заклад вищої освіти видає йому направлення на проходження програми підготовки в інтернатурі, в якому зазначається спеціальність в інтернатурі, місце проходження інтернатури та інша інформація, визначена [пунктом 2](#) розділу IV Положення, затвердженого пунктом 1 цього наказу. Випускнику, який навчався в закладі вищої освіти за кошти фізичних (юридичних) осіб, або який навчався за державним замовленням, але відмовився від пропозиції комісії з розподілу випускників, заклад вищої освіти видає довідку про самостійне обрання місця проходження інтернатури;

заклад вищої освіти видає випускнику направлення на проходження програми підготовки в інтернатурі або довідку про самостійне обрання місця проходження інтернатури не пізніше 20 липня поточного року (або 25 березня для випускників за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування» та випускників заочної форми навчання за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація» у разі, якщо у відповідній адміністративно-

територіальній одиниці є можливість проводити підготовку лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів в умовах дії воєнного стану та його наслідків);

для визначення бази стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів випускник звертається до структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської міської військово-цивільних, державних адміністрацій, керівників закладів охорони здоров'я. У разі підтвердження наявності вакантної посади лікаря (фармацевта/провізора)-інтерна (у разі підготовки в інтернатурі за кошти державного бюджету) або місця для проходження практичної частини підготовки в інтернатурі за кошти фізичних (юридичних) осіб за обраною спеціальністю у відповідному закладі охорони здоров'я випускник подає документи для зарахування в інтернатуру;

для зарахування в інтернатуру випускник подає заяву до закладу вищої освіти, в якій зазначає бажану спеціальність та базу стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів відповідно до переліку, опублікованому на офіційному вебсайті Міністерства охорони здоров'я України;

заяви іноземців та осіб без громадянства, які постійно проживають в Україні, для зарахування на програму підготовки в інтернатурі за кошти фізичних (юридичних) осіб приймаються за наявності документу, що підтверджує рівень володіння державною мовою відповідно до [Закону України](#) «Про забезпечення функціонування української мови як державної», який подається разом із заявою;

заява для зарахування в інтернатуру подається випускником до закладу вищої освіти до 20 липня поточного року (або 25 березня для випускників за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування») та випускників заочної форми навчання за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація» у разі, якщо у відповідній адміністративно-територіальній одиниці є можливість проводити підготовку лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів в умовах дії воєнного стану та його наслідків);

випускники зобов'язані з'явитися на базу стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів не пізніше 01 серпня поточного року (або 01 квітня для випускників за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування») та випускників заочної форми навчання за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація» у разі, якщо у відповідній адміністративно-територіальній одиниці є можливість проводити підготовку лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів в умовах дії воєнного стану та його наслідків), а до закладу вищої освіти для проходження освітньої частини підготовки в інтернатурі - не пізніше 01 вересня поточного року (або 30 квітня для випускників за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування») та випускників заочної форми навчання за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація» у разі, якщо у відповідній адміністративно-територіальній одиниці є можливість проводити підготовку лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів в умовах дії воєнного стану та його наслідків);

початок програми підготовки в інтернатурі з 01 серпня поточного року (або 01 квітня для випускників за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування») та випускників заочної форми навчання за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація» у разі, якщо у відповідній адміністративно-територіальній одиниці є можливість проводити підготовку лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів в умовах дії воєнного стану та його наслідків).

{Пункт 2 доповнено новим підпунктом згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я [№ 493 від 16.03.2022](#)}

3. Міністерству охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям, керівникам закладів вищої освіти, що здійснюють підготовку лікарів(провізорів)-інтернів, забезпечити виконання цього наказу.

4. Визнати такими, що втратили чинність:

1) [наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19 вересня 1996 року № 291](#) «Про затвердження Положення про спеціалізацію (інтернатуру) випускників вищих медичних і фармацевтичних закладів освіти III-IV рівня акредитації медичних факультетів університетів», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 3 грудня 1996 року за № 696/1721;

2) [наказ Міністерства охорони здоров'я України від 23 лютого 2005 року № 81](#) «Про затвердження Переліку спеціальностей та строки навчання в інтернаті випускників медичних і фармацевтичних вищих навчальних закладів, медичних факультетів університетів», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 9 березня 2005 року за № 291/10571.

5. Директорату медичних кадрів, освіти і науки (Орабіна Т.М.) в установленому законодавством порядку забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

6. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

7. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування, крім [пункту 4](#), який набирає чинності з 01 січня 2022 року.

Міністр	В. Ляшко
ПОГОДЖЕНО:	
Голова Державної регуляторної служби України	О. Кучер
Т.в.о. Міністра освіти і науки України	А. Вітренко
Перший заступник Голови Спільного представницького органу сторони роботодавців на національному рівні	А.К. Кінах
Голова Спільного представницького органу об'єднань профспілок	Г.В. Осовий
Уповноважений Верховної Ради України з прав людини	Л. Денісова

	ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства охорони здоров'я України 22 червня 2021 року № 1254 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 16 березня 2022 року № 493)
	Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2021 р. за № 1081/36703

ПОЛОЖЕННЯ про інтернатуру

І. Загальні положення

1. Це Положення регламентує порядок рейтингового розподілу, планування, зарахування, організації навчання та проходження інтернатури випускниками другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальностями: 221 «Стоматологія», 222 «Медицина», 224 «Технології медичної діагностики та лікування», 225 «Медична психологія», 226 «Фармація, промислова фармація», 228 «Педіатрія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» на базах стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів та у закладах вищої освіти, які здійснюють підготовку лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів за вказаними спеціальностями.

Вимоги цього Положення поширюються на заклади вищої освіти, що здійснюють підготовку лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів, бази стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів, Міністерство охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурні підрозділи з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, осіб, які мають ступінь магістра за вказаними вище спеціальностями (далі - випускники).

2. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

бази стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів - заклади охорони здоров'я державної, комунальної, приватної форми власності, в тому числі заклади охорони здоров'я, що належать до сфери управління міністерств та інших органів державної влади, Національної академії наук України, Національної академії медичних наук України, аптеки (для проходження програми підготовки в інтернатурі фармацевтами/провізорами-інтернами, що мають у своєму складі структурні підрозділи для підготовки в інтернатурі за відповідною спеціальністю);

електронна система рейтингового розподілу - інформаційна система, яка збирає та аналізує дані про успішність випускника та забезпечує проведення автоматизованого рейтингового розподілу;

інтернатура - форма первинної спеціалізації осіб за лікарськими та фармацевтичними/провізорськими спеціальностями для отримання кваліфікації лікаря-спеціаліста або фармацевта/провізора-спеціаліста;

конкурсний бал - комплексна оцінка досягнень випускника, яка обраховується за результатами показників успішності з точністю до 0,001;

програма підготовки в інтернатурі - єдиний комплекс освітніх та практичних компонентів, спланованих і організованих закладами вищої освіти і базами стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів з метою забезпечення набуття лікарями (фармацевтами/провізорами)-інтернами компетентностей, необхідних для отримання кваліфікації лікаря-спеціаліста або фармацевта/провізора-спеціаліста, та який ґрунтується на академічній доброчесності, медичній і фармацевтичній етиці та деонтології, доказовій медицині;

рейтинговий розподіл - електронний розподіл випускників закладів вищої освіти в інтернатуру за спеціальностями, зазначеними у [додатку](#) до цього Положення;

рейтинговий список - список випускників, сформований та впорядкований електронною системою рейтингового розподілу.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі України [«Про освіту»](#), Законі України [«Про вищу освіту»](#) та Законі України [«Основи законодавства України про охорону здоров'я»](#).

3. Основним завданням інтернатури є підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів, їх професійної готовності до самостійної діяльності за фахом з метою присвоєння звання «лікар-спеціаліст» або «фармацевт/провізор-спеціаліст» за відповідною спеціальністю.

Перелік спеціальностей та тривалість підготовки в інтернатурі наведені у [додатку](#) до цього Положення.

4. Програма підготовки в інтернатурі складається з двох частин: освітньої та практичної.

Освітня частина інтернатури проводиться в закладі вищої освіти, що здійснює підготовку лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів. Тривалість освітньої частини інтернатури складає три місяці за один рік навчання та розраховується пропорційно до тривалості підготовки в інтернатурі, наведеної у [додатку](#) до цього Положення.

Практична частина інтернатури проводиться на базах стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів. Тривалість практичної частини інтернатури визначається програмою підготовки в інтернатурі за відповідною спеціальністю.

5. Для працевлаштування на посаду лікаря-спеціаліста або фармацевта/провізора-спеціаліста за відповідною спеціальністю проходження інтернатури є обов'язковим.

II. Рейтинговий розподіл в інтернатуру

1. Рейтинговий розподіл випускників проводиться на підставі отриманого ними конкурсного балу.

2. Рейтинговий розподіл на підготовку в інтернатурі проводиться для випускників:

які навчалися в закладі вищої освіти за державним замовленням;

які навчалися в закладі вищої освіти за кошти фізичних (юридичних) осіб.

Для участі в рейтинговому розподілі в інтернатуру випускник подає до електронної системи рейтингового розподілу заяву, в яких обирає бажану спеціальність, заклад вищої освіти та базу стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів відповідно до переліку, опублікованому на офіційному вебсайті МОЗ, та встановлює пріоритетність заяв для участі в конкурсному відборі для зарахування в інтернатуру від 1 до 5, де 1 - найвища пріоритетність, а 5 - найнижча.

Заяви іноземців та осіб без громадянства, які постійно проживають в Україні, приймаються для участі у рейтинговому розподілі на місця для підготовки в інтернатурі за кошти фізичних (юридичних) осіб та за наявності документу, що підтверджує рівень володіння державною мовою відповідно до [Закону України](#) «Про забезпечення функціонування української мови як державної», який подається разом із заявою.

Зазначену випускником пріоритетність заяв не може бути змінено.

Заяви для участі в рейтинговому розподілі подаються випускником до електронної системи рейтингового розподілу не пізніше 15 червня поточного року (10 березня для випускників за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування» та випускників заочної форми навчання за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація»).

Заклади вищої освіти вносять до електронної системи рейтингового розподілу інформацію про успішність випускників для розрахунку конкурсного балу відповідно до пункту 4 цього розділу не пізніше 25 червня поточного року (15 березня для випускників за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування» та випускників заочної форми навчання за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація»).

3. З метою забезпечення рейтингового розподілу в інтернатуру діє електронна система, функціонування якої забезпечує МОЗ або інший суб'єкт залучений в порядку, встановленому законодавством. Захист інформації у електронній системі здійснюється відповідно до законодавства про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах.

Конкурсний бал випускників формується електронною системою рейтингового розподілу на основі інформації про успішність випускника, внесеної закладом вищої освіти, що здійснює підготовку здобувачів освіти в галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

4. Конкурсний бал обчислюється за однією з формул:

1) для випускників, які склали ліцензійний інтегрований іспит:

$$\text{Конкурсний бал (КБ)} = \text{СБ} + \text{КРОК 2},$$

де СБ - середній бал за шкалою від 100 до 200 балів, який розраховується, як сума оцінок в балах за дисциплінами, які включені до [додатку](#) до диплому, розділена на кількість таких оцінок;

КРОК 2 - інтегрований тестовий іспит «Крок 2», результат складання якого конвертований у 200-бальну шкалу за формулою:

де $X_{\text{здоб}}$ = результат складання тестового екзамену ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 2», отриманий здобувачем вищої освіти відповідної спеціальності галузі знань 22 «Охорона здоров'я»;

2) для випускників, які склали єдиний державний кваліфікаційний іспит:

$$\text{Конкурсний бал (КБ)} = \text{СБ} + \text{Крок 2} + \text{ОСП(К) I}^*,$$

де СБ - середній бал за шкалою від 100 до 200 балів, який розраховується, як сума оцінок в балах за дисциплінами, які включені до [додатку](#) до диплому, розділена на кількість таких оцінок;

Крок 2 - другий етап інтегрованого тестового іспиту «Крок», результат складання якого конвертований у 200-бальну шкалу за формулою:

де $X_{\text{здоб}}$ = результат складання другого етапу інтегрованого тестового іспиту «Крок», отриманий здобувачем вищої освіти відповідної спеціальності галузі знань 22 «Охорона здоров'я»;

ОСП(К) I - об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспит, результат складання якого конвертований у 200-бальну шкалу за формулою:

де $Y_{\text{здоб}}$ = результат складання ОСП(К) I, отриманий здобувачем вищої освіти відповідної спеціальності галузі знань 22 «Охорона здоров'я»;

- середнє значення результатів складання ОСП(К) I, отриманих здобувачами вищої освіти у закладі вищої освіти за відповідною спеціальністю галузі знань 22 «Охорона здоров'я» поточного року випуску;

σ - середнє квадратичне відхилення результатів складання ОСП(К) I, отриманих здобувачами вищої освіти у закладі вищої освіти за відповідною спеціальністю галузі знань 22 «Охорона здоров'я» поточного року випуску.

5. Послідовність розгляду заяв випускника в електронній системі рейтингового розподілу визначається за встановленими пріоритетностями.

У разі, якщо випускник за конкурсним балом не потрапляє на зазначену в заяві першу пріоритетність, наступною буде розглядатись його заява з нижчою пріоритетністю.

У разі, якщо випускник за конкурсним балом потрапляє на зазначену в заяві спеціальність навчання в інтернатурі, відповідно до її пріоритетності, участь у подальшому рейтинговому розподілі припиняється.

У разі, якщо випускник за конкурсним балом не потрапляє на жодну з обраних спеціальностей, МОЗ формує до 10 липня поточного року поточного року пропозицію щодо спеціальності, бази стажування та закладу вищої освіти відповідно до кадрових потреб поточного року. Вказана пропозиція відображається в електронній системі.

Випускник приймає або відхиляє зазначену пропозицію не пізніше 15 липня поточного року поточного року.

У разі відмови від пропозиції, наданої МОЗ, випускник має право не раніше ніж через рік пройти повторний рейтинговий розподіл.

6. Рейтинговий список формується електронною системою рейтингового розподілу.

Кількість місць для рейтингового розподілу за спеціальностями для підготовки в інтернатурі за кошти державного бюджету, за кошти фізичних (юридичних) осіб та на базах стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів визначається відповідно до пункту 5 розділу VIII цього Положення.

Рейтинговий список впорядковується електронною системою в такій послідовності:

випускники, які потрапляють на місця для підготовки в інтернатурі за кошти державного бюджету;

випускники, які потрапляють на місця для підготовки в інтернатурі за кошти фізичних (юридичних) осіб.

Рейтинговий список впорядковується за:

конкурсним балом - від більшого до меншого;

пріоритетністю заяви - від першої до останньої.

У випадках, коли конкурсний бал та пріоритетність заяви однакові у кількох випускників, що не дає можливості визначити послідовність випускників у рейтинговому списку, така послідовність визначається електронною системою рейтингового розподілу з урахуванням результатів складання випускником тестового екзамену ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 2», а у разі їх співпадіння - середнім балом, визначеним відповідно до пункту 4 розділу II цього Положення.

У рейтинговому списку вступників зазначаються:

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) випускника;

конкурсний бал випускника;

спеціальність в інтернатурі;

заклад вищої освіти;

база стажування лікарів-інтернів або фармацевтів (провізорів)-інтернів для проходження практичної частини інтернатури.

7. Про результати рейтингового розподілу випускники та заклади вищої освіти повідомляються електронною системою рейтингового розподілу не пізніше 01 липня

поточного року (20 березня для випускників за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування» та випускників заочної форми навчання за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація»).

8. За результатами рейтингового розподілу заклад вищої освіти видає випускнику направлення на проходження програми підготовки в інтернатурі не пізніше 20 липня поточного року (25 березня для випускників за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування» та випускників заочної форми навчання за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація»).

III. Визначення баз стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів

1. Базы стажування лікарів-інтернів повинні відповідати таким вимогам:

- 1) наявність акредитаційного сертифікату першої або вищої категорії;
- 2) наявність необхідної кількості кураторів лікарів-інтернів з числа лікарів, які мають не нижче першої кваліфікаційної категорії або досвід роботи за фахом не менше 7 років.

Кількість лікарів-інтернів на одного куратора - не більше 5 осіб;

3) наявність структурних підрозділів, які надають пацієнтам медичну допомогу в стаціонарних, амбулаторних умовах, лабораторних та діагностичних кабінетів, інших структурних підрозділів для забезпечення проходження практичної частини програми підготовки лікарів-інтернів з відповідної спеціальності;

4) наявність медичного обладнання та інших медичних виробів, необхідних для забезпечення проходження практичної частини програми підготовки лікарів-інтернів з відповідної спеціальності;

5) надання лікарям-інтернам обсягу роботи відповідно до програм підготовки в інтернатурі з певної спеціальності;

6) наявність навчальних приміщень для лікарів-інтернів, обладнаних сучасними технічними засобами та забезпечених необхідними навчально-методичними матеріалами.

Програми підготовки в інтернатурі за певними спеціальностями можуть передбачати додаткові вимоги до баз стажування лікарів-інтернів.

2. Базы стажування фармацевтів/провізорів-інтернів повинні відповідати таким вимогам:

1) наявність ліцензії на діяльність з виробництва (виготовлення) лікарських засобів в умовах аптеки та/або участь у державних соціальних програмах, зокрема програмах реімбурсації вартості лікарських засобів;

2) ведення господарської діяльності з виробництва (виготовлення) лікарських засобів та/або роздрібною торгівлі лікарськими засобами не менше 3 років;

3) наявність необхідної кількості кураторів фармацевтів/провізорів-інтернів з числа фармацевтів/провізорів, які мають не нижче першої кваліфікаційної категорії або досвід роботи за фахом не менше 7 років.

Кількість фармацевтів/провізорів-інтернів на одного куратора - не більше 7 осіб;

4) надання фармацевтам/провізорам-інтернам обсягу роботи відповідно до програми підготовки в інтернатурі;

5) наявність обладнання, необхідного для забезпечення проходження практичної частини програми підготовки фармацевтів/провізорів-інтернів за спеціальністю «Фармація»;

б) наявність навчальних приміщень для фармацевтів/провізорів-інтернів, обладнаних сучасними технічними засобами та забезпечених необхідними навчально-методичними матеріалами.

3. Перелік баз стажування лікарів-інтернів, їх географічний розподіл з урахуванням розташування закладів вищої освіти, розподіл місць в інтернатурі за спеціальностями визначається МОЗ до 01 травня поточного року.

Перелік баз стажування лікарів-інтернів за спеціальністю «Лабораторна діагностика, вірусологія, мікробіологія» та фармацевтів/провізорів-інтернів за спеціальністю «Фармація» визначається МОЗ до 05 березня поточного року.

4. Подання списків та заявок для визначення баз стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів для проходження практичної частини підготовки в інтернатурі за результатами рейтингового розподілу здійснюється щороку в такому порядку:

до 01 березня поточного року Міністерство охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурні підрозділи з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій подають до МОЗ списки баз стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів у відповідній адміністративно-територіальній одиниці, сформовані відповідно до вимог до баз стажування, визначених у пунктах 1, 2 цього розділу. У списках зазначається інформація щодо кожної бази стажування: найменування, кількість посад лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів за штатним розписом та місць для проходження практичної частини підготовки в інтернатурі за кошти фізичних (юридичних) осіб за певною спеціальністю з урахуванням кількості лікарів (фармацевтів/провізорів) на базі стажування, які відповідають вимогам до кураторів, визначених підпунктом 2 пункту 1, підпунктом 2 пункту 2 цього розділу;

до 01 березня поточного року заклади охорони здоров'я, які належать до сфери управління МОЗ, міністерства та інші органи державної влади, до сфери управління яких належать заклади охорони здоров'я, Національна академія наук України, Національна академія медичних наук України, заклади охорони здоров'я приватної форми власності можуть подати до МОЗ заявки на розподіл посад та місць для лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів на їхні бази стажування, які відповідають вимогам визначеним у пунктах 1, 2 цього розділу. У заявках зазначається інформація щодо кожної бази стажування: найменування, кількість посад лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів за штатним розписом та місць для проходження практичної частини підготовки в інтернатурі за кошти фізичних (юридичних) осіб за певною спеціальністю з урахуванням кількості лікарів (фармацевтів/провізорів) на базі стажування, які відповідають вимогам до кураторів, визначених підпунктом 2 пункту 1, підпунктом 2 пункту 2 цього розділу;

до 01 березня поточного року заклади вищої освіти можуть подати до МОЗ списки баз стажування лікарів-інтернів за спеціальністю «Стоматологія» та фармацевтів/провізорів-інтернів за спеціальністю «Фармація», сформовані відповідно до вимог до баз стажування, визначених у пунктах 1, 2 цього розділу. У списках зазначається інформація щодо кожної бази стажування: найменування, кількість посад лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів за штатним розписом та місць для проходження практичної частини підготовки в інтернатурі за кошти фізичних (юридичних) осіб за певною спеціальністю з урахуванням кількості лікарів (фармацевтів/провізорів) на базі стажування, які відповідають вимогам до кураторів, визначених підпунктом 2 пункту 1, підпунктом 2 пункту 2 цього розділу.

Після визначення переліку баз стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів на поточний рік кількість посад лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів за штатним розписом та місць для проходження практичної частини підготовки в інтернатурі за кошти фізичних (юридичних) осіб за певною спеціальністю, розподілена на кожну базу стажування, не може бути скорочена та замінена на інші посади/місця.

На базах стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів комунальної форми власності співвідношення кількості місць для підготовки лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів за кошти фізичних (юридичних) осіб не може складати більше ніж три місця на одну посаду лікаря (фармацевта/провізора)-інтерна, який проходить підготовку за кошти державного бюджету.

5. Бази стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів для проходження практичної частини підготовки в інтернатурі лікарів (провізорів/фармацевтів)-інтернів з числа іноземців та осіб без громадянства, які тимчасово перебувають на території України, визначаються закладом вищої освіти.

6. Перелік баз стажування лікарів-інтернів МОЗ розміщує на своєму офіційному вебсайті до 01 травня поточного року.

Перелік баз стажування лікарів-інтернів за спеціальністю «Лабораторна діагностика, вірусологія, мікробіологія» та фармацевтів/провізорів-інтернів за спеціальністю «Фармація» МОЗ розміщує на своєму офіційному вебсайті до 05 березня поточного року.

IV. Зарахування до інтернатури

1. Підставою для зарахування на програму підготовки в інтернатурі є:

1) направлення закладу вищої освіти на проходження програми підготовки в інтернатурі за результатами рейтингового розподілу; документ, що підтверджує рівень володіння державною мовою відповідно до [Закону України](#) «Про забезпечення функціонування української мови як державної»;

2) для випускників - іноземців та осіб без громадянства, які тимчасово перебувають на території України,- направлення закладу вищої освіти на проходження програми підготовки в інтернатурі.

2. Направлення закладу вищої освіти на проходження програми підготовки в інтернатурі видається за наявності диплома про вищу освіту за спеціальностями галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

У направленнях за результатами рейтингового розподілу вказується прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) випускника, спеціальність в інтернатурі, заклад вищої освіти, база стажування та орган або заклад вищої освіти, який здійснює зарахування до інтернатури, терміни прийняття та строки проходження програми підготовки в інтернатурі.

3. Зарахування до інтернатури здійснюється наказом:

Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій (у разі проходження практичної частини підготовки в інтернатурі на базах стажування лікарів-інтернів комунальної або приватної форми власності, визначених базами стажування лікарів-інтернів відповідно до пункту 3 розділу III цього Положення);

керівника бази стажування лікарів-інтернів державної форми власності, яку включено МОЗ до переліку баз стажування лікарів-інтернів відповідно до пункту 3 розділу III цього Положення (у разі проходження практичної частини підготовки в інтернатурі на базах стажування лікарів-інтернів державної форми власності, що належить до сфери управління відповідного міністерства, іншого органу державної влади, Національної академії наук України, Національної академії медичних наук України);

керівника закладу вищої освіти (у разі проходження практичної частини підготовки в інтернатурі на базах стажування фармацевтів/провізорів-інтернів, а також для лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів-іноземців та осіб без громадянства, які тимчасово перебувають на території України, за всіма спеціальностями підготовки в інтернатурі).

У наказі про зарахування до інтернатури зазначаються спеціальність в інтернатурі, заклад вищої освіти, база стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів та строк проходження підготовки в інтернатурі за відповідною спеціальністю.

Для видання наказу про зарахування випускник подає направлення на проходження програми підготовки в інтернатурі до 20 липня поточного року (25 березня для випускників за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування» та випускників заочної форми навчання за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація»).

4. Керівники баз стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів комунальної або приватної форми власності на підставі наказів про зарахування до інтернатури видають накази про прийняття випускника на посаду лікаря (фармацевта/провізора)-інтерна певної спеціальності (у разі підготовки в інтернатурі за кошти державного бюджету) або про проходження випускником практичної частини підготовки в інтернатурі за кошти фізичних (юридичних) осіб.

Керівники баз стажування лікарів-інтернів державної форми власності, зазначених у абзаці третьому пункту 3 цього розділу, видають накази про зарахування до інтернатури та прийняття випускника на посаду лікаря-інтерна певної спеціальності (у разі підготовки в інтернатурі за кошти державного бюджету) або про проходження випускником практичної частини підготовки в інтернатурі за кошти фізичних (юридичних) осіб на підставі документів, передбачених пунктом 1 цього розділу.

5. Лікарі (фармацевти/провізори)-інтерни зобов'язані з'явитися на базу стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів не пізніше 01 серпня поточного року (01 квітня для випускників за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування» та випускників заочної форми навчання за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація»), а до закладу вищої освіти для проходження освітньої частини підготовки в інтернатурі - не пізніше 01 вересня поточного року (30 квітня для випускників за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування» та випускників заочної форми навчання за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація»).

V. Організація підготовки в інтернатурі

1. Початок програми підготовки в інтернатурі з 01 серпня поточного року (01 квітня для випускників за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування» та випускників заочної форми навчання за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація»).

2. Підготовка лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів в інтернатурі проводиться на підставі програм підготовки в інтернатурі, розроблених спільно закладом вищої освіти та базою стажування, та навчальних планів, затверджених Вченою радою закладу вищої освіти.

Примірні програми підготовки в інтернатурі розробляються групами експертів за спеціальностями та затверджуються МОЗ.

За період підготовки в інтернатурі лікарі (фармацевти/провізори)-інтерни повинні оволодіти відповідними компетентностями, які визначені програмою підготовки в інтернатурі.

3. Міністерство охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурні підрозділи з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій:

1) за результатами рейтингового розподілу не пізніше 01 серпня поточного року видають наказ про зарахування випускників до інтернатури (крім випускників, розподілених на бази стажування державної форми власності, випускників за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування» та випускників заочної форми навчання за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація»);

2) здійснюють керівництво та моніторинг за підготовкою лікарів-інтернів в інтернатурі.

3) разом із базами стажування вирішують питання забезпечення лікарів-інтернів місцем проживання на час проходження ними практичної частини підготовки в інтернатурі.

4. Заклад вищої освіти, що здійснює підготовку лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів:

1) видає наказ про зарахування випускників за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація» на програму підготовки в інтернатурі не пізніше 01 серпня поточного року (01 квітня для випускників заочної форми навчання);

2) видає наказ про зарахування до інтернатури іноземців та осіб без громадянства, які тимчасово перебувають на території України, за всіма спеціальностями підготовки в інтернатурі, іноземців та осіб без громадянства, які постійно проживають в Україні та проходили підготовку в клінічній ординатурі, відповідно до індивідуальних навчальних планів;

3) видає наказ про зарахування на освітню частину підготовки в інтернатурі за результатами рейтингового розподілу до 01 вересня поточного року (30 квітня для випускників за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування» та випускників заочної форми навчання за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація»);

4) забезпечує проходження освітньої частини згідно з програмами інтернатури і навчальними планами;

5) призначає керівників груп, відповідальних за підготовку в інтернатурі з певної спеціальності та надання методичної і консультативної допомоги базам стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів;

6) організовує науково-практичні та навчально-методичні конференції для лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів та їх керівників;

7) видає наказ про склад атестаційної комісії на визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання лікаря-спеціаліста або фармацевта/провізора-спеціаліста та про склад атестаційної комісії, яка проводить атестацію на визначення рівня знань та практичних навичок з присвоєнням фаху лікаря-спеціаліста або фармацевта/провізора-спеціаліста;

8) забезпечує у разі потреби проживанням на період проходження освітньої частини програми підготовки в інтернатурі;

9) проводить поточне, проміжне та підсумкове оцінювання виконання лікарями (фармацевтами/провізорами)-інтернами їх підготовки згідно з навчальним планом і програмою інтернатури;

10) веде облік і звітність про результати проходження програми підготовки в інтернатурі, контролює ведення необхідної документації на кафедрах;

11) надсилає базам стажування програму підготовки в інтернатурі лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів та надає їм методичну і консультативну допомогу.

5. Керівник бази стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів:

1) видає накази відповідно до пункту 4 розділу IV цього Положення та забезпечує проходження практичної частини інтернатури лікарями (фармацевтами/провізорами)-інтернами відповідно до програми підготовки в інтернатурі на базі стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів;

2) видає наказ про визначення кураторів лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів;

3) організовує інформування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів про діяльність бази стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів, ознайомлення з правилами

внутрішнього трудового розпорядку, правилами охорони праці і техніки безпеки, правами та обов'язками лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів тощо;

4) відряджає лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів до відповідного закладу вищої освіти для проходження освітньої частини програми інтернатури згідно з графіком освітнього процесу;

5) повідомляє про порушення виконання програми інтернатури лікарем (фармацевтом/провізором)-інтерном Міністерство охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурні підрозділи з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій та заклад вищої освіти відповідно.

6. Куратор лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів на базі стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів:

1) здійснює підготовку лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів на базі стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів відповідно до програми підготовки в інтернатурі;

2) здійснює контроль за виконанням лікарем (фармацевтом/провізором)-інтерном програми підготовки в інтернатурі та у разі порушень виконання повідомляє про це керівника бази стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів;

3) залучає лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів до активної участі в діагностичній, лікувальній, профілактичній, фармацевтичній роботі та у виконанні заходів інфекційного контролю;

4) взаємодіє з керівником групи лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів закладу вищої освіти для забезпечення виконання лікарями (фармацевтами/провізорами)-інтернами програми підготовки в інтернатурі.

VI. Права та обов'язки лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів

1. На лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів під час проходження освітньої частини програми інтернатури в закладі вищої освіти поширюються правила внутрішнього розпорядку та норми положення про організацію освітнього процесу відповідного закладу вищої освіти, під час проходження практичної частини програми інтернатури - правила внутрішнього розпорядку, встановлені для працівників цього закладу охорони здоров'я.

2. Під час проходження практичної частини програми інтернатури на базі стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів, лікарі (фармацевти/провізори)-інтерни працюють під керівництвом куратора лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів, а під час проходження освітньої частини програми підготовки в інтернатурі у закладі вищої освіти керівництво здійснює закріплення за ним керівник групи.

3. Лікарі (фармацевти/провізори)-інтерни мають право:

користуватися лабораторіями, кабінетами, аудиторіями, читальними залами, бібліотеками та іншими навчальними і допоміжними підрозділами бази стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів та закладу вищої освіти, що здійснює підготовку лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів, в якому вони навчаються в інтернатурі;

брати участь у виробничих нарадах кафедр в частині обговорення питань удосконалення освітнього процесу та інших питань, пов'язаних з навчанням, лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів;

здійснювати діяльність з відповідної спеціальності з прогресивним рівнем складності під час проходження програми інтернатури;

ініціювати зміну бази лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів у порядку, визначеному пунктом 2 розділу VII цього Положення, у разі ненадання базою стажування обсягу роботи відповідно до програми підготовки в інтернатурі з певної спеціальності.

брати участь у науково-практичних конференціях, та інших навчальних заходах, які за тематикою відповідають програмі навчання в інтернатурі.

3. Лікарі (фармацевти/провізорі)-інтерни зобов'язані:

набувати, поглиблювати і удосконалювати теоретичні знання, вміння і навички;

у повному обсязі та своєчасно виконувати програму підготовки в інтернатурі;

дотримуватись принципів академічної доброчесності;

дотримуватися інструкцій керівника групи лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів у закладі вищої освіти та куратора лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів на базі стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів, що стосуються діяльності лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів.

VII. Переведення, відрахування та поновлення в інтернатурі

1. Переведення лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів з одного закладу вищої освіти, що здійснює підготовку лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів, до іншого здійснюється за згодою МОЗ на підставі звернень керівників цих закладів вищої освіти.

До закладу вищої освіти за місцем переведення лікарі (фармацевти/провізорі)-інтерни подають такі документи, засвідчені закладом вищої освіти, з якого вони переводяться:

залікову книжку;

навчальний план та інформацію про хід його виконання;

відомість обліку відвідувань та успішності.

2. Переведення лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів з однієї бази стажування на іншу здійснюється за заявою лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів та рішенням МОЗ. Переведення здійснюється у таких випадках:

ненадання лікарю (фармацевту/провізору)-інтерну обсягу роботи відповідно до програми підготовки в інтернатурі з певної спеціальності;

проходження військової служби чоловіком (дружиною в тому числі за контрактом) у військових формуваннях створених відповідно до законодавства України (крім строкової) та служби в органах внутрішніх справ, поза місцем розташування бази стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів.

Зміна бази стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів відбувається у разі наявності вакантних місць у базах стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів.

3. Відрахування з інтернатури здійснюється:

у разі, якщо лікар (фармацевт/провізор)-інтерн не з'явився до 10 серпня поточного року (10 квітня для випускників за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування» та випускників заочної форми навчання за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація»), на базу стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів та не повідомив про поважні причини відсутності заклад вищої освіти та базу стажування;

у разі, якщо лікар (фармацевт/провізор)-інтерн не з'явився своєчасно та не повідомив про поважні причини відсутності протягом 10 календарних днів з дати початку освітньої частини програми підготовки в інтернатурі заклад вищої освіти, що здійснює підготовку лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів;

за невиконання програми підготовки в інтернатурі (у разі виконання менше третини обсягу програми підготовки);

за систематичне порушення правил внутрішнього розпорядку;

за пропуск занять без поважних причин, якщо лікарів (фармацевти/провізори)-інтерни пропустили більше третини занять в закладі вищої освіти, що здійснює підготовку лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів;

у разі порушення умов договору про надання освітніх послуг із закладом вищої освіти, або умов договору про надання платної послуги із базою стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів;

за власним бажанням;

у зв'язку із завершенням підготовки за відповідною програмою підготовки в інтернатурі.

4. Відрахування з інтернатури здійснюється наказом структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, закладу вищої освіти, або бази стажування, які видали наказ про зарахування до інтернатури, за поданням керівника бази стажування, або керівника закладу вищої освіти.

Копія наказу про відрахування з інтернатури направляється до бази стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів та до закладу вищої освіти відповідно.

5. Повторне зарахування в інтернатуру лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів, відрахованих відповідно до цього розділу, здійснюється на загальних підставах відповідно до цього Положення.

6. Виконання програми підготовки в інтернатурі призупиняється у таких випадках:

за непрацездатністю, якщо за висновком лікарсько-консультативної комісії (далі - ЛКК) або медико-соціальної експертної комісії (далі - МСЕК), визначена непрацездатність лікаря (фармацевта/провізора)-інтерна до роботи лікарем (фармацевтом/провізором)-інтерном;

у разі виходу у відпустку у зв'язку з вагітністю та пологами або відпустку для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку.

Виконання програми підготовки в інтернатурі поновлюється за заявою лікаря (фармацевта/провізора)-інтерна і здійснюється за індивідуальним навчальним планом.

7. Зміна спеціальності в інтернатурі може відбуватися у зв'язку:

з непрацездатністю, якщо за висновком ЛКК або МСЕК визначено, що лікарі (фармацевти/провізори)-інтерни є непрацездатними для проходження програми підготовки в інтернатурі з відповідної спеціальності;

з проходженням військової служби чоловіком (дружиною в тому числі за контрактом), у військових формуваннях створених відповідно до законодавства України (крім строкової) та служби в органах внутрішніх справ поза місцем розташування бази стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів, у випадку відсутності обраної спеціальності за місцем проходження військової служби.

Зміна спеціальності в інтернатурі з інших підстав не допускається.

Лікарі (фармацевти/провізори)-інтерни мають право повторно вступити до інтернатури на наступний рік, на умовах, передбачених цим Положенням.

VIII. Фінансове забезпечення інтернатури

1. Фінансування підготовки в інтернатурі для громадян України може відбуватися за кошти державного та/або місцевих бюджетів, кошти фізичних (юридичних) осіб та інших джерел, не заборонених законодавством.

2. Фінансування підготовки в інтернатурі іноземців та осіб без громадянства відбувається за кошти фізичних (юридичних) осіб.

3. Підготовка в інтернатурі за кошти фізичних (юридичних) осіб здійснюється на підставі договорів про надання платних послуг із закладом вищої освіти та базою стажування лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів.

4. Фінансування підготовки в інтернатурі випускників, які навчалися в закладі вищої освіти за кошти державного бюджету та проходять програму підготовки в інтернатурі в закладі охорони здоров'я приватної форми власності відбувається за кошти фізичних (юридичних) осіб.

5. Кількість місць на підготовку лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів за кошти державного бюджету та за кошти фізичних (юридичних) осіб визначається щороку МОЗ до 01 травня поточного року, з урахуванням:

кадрових потреб, сформованих на підставі заявок, які подають щороку до 01 березня поточного року Міністерство охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурні підрозділи з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій до МОЗ;

пропозицій груп експертів МОЗ за спеціальностями;

обсягу бюджетних призначень, передбачених на відповідний рік.

IX. Заходи з оцінювання результатів проходження інтернатури

1. Заходи з оцінювання результатів проходження інтернатури складаються з поточного, проміжного та підсумкового оцінювання (атестація).

2. Поточне оцінювання здійснюється керівниками груп лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів закладів вищої освіти шляхом контролю за рівнем оволодіння компетентностями, зазначеними у відомості обліку відвідувань та успішності, яка є додатком до програми підготовки в інтернатурі.

3. У разі, якщо за результатами поточного оцінювання встановлено, що базою стажування не надано необхідного обсягу роботи відповідно до програми підготовки в інтернатурі, вирішується питання із зміни бази стажування.

4. Проміжне оцінювання здійснюється:

профільною кафедрою закладу вищої освіти за результатами проходження освітньої частини програми підготовки в інтернатурі;

куратором лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів на базах стажування з метою перевірки ступеня оволодіння відповідними компетентностями по завершенню вивчення кожного курсу практичної частини програми підготовки в інтернатурі.

5. Результати проміжного оцінювання ступеня оволодіння відповідними компетентностями фіксуються у відомості обліку відвідувань та успішності та враховуються під час підсумкового оцінювання за шкалою відповідно до вимог програми підготовки в інтернатурі за конкретною спеціальністю.

6. По закінченню строку підготовки в інтернатурі лікарі (фармацевти/провізори)-інтерни проходять підсумковий контроль у формі атестації для визначення знань і практичних навичок з присвоєнням звання «лікар-спеціаліст» та «фармацевт/провізор-спеціаліст» за відповідною спеціальністю.

7. До атестації для визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання «лікар-спеціаліст» або «фармацевт/провізор-спеціаліст», допускаються лікарі (фармацевти/провізори)-інтерни, які повністю виконали програму підготовки в інтернатурі.

8. Виконання програми інтернатури засвідчується заліковими відомостями (відомостями обліку відвідувань та успішності лікаря (фармацевта/провізора)-інтерна), які подаються

кафедрами закладу вищої освіти, що здійснює підготовку лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів, до деканату факультету (відділу) інтернатури не пізніше, як за тиждень до початку атестації.

9. Допуск лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів до проведення атестації для визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання «лікар-спеціаліст» та «фармацевт/провізор-спеціаліст» оформлюється наказом керівника закладу вищої освіти, що здійснює підготовку лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів.

10. Підсумкове оцінювання (атестація) лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів включає:

1) ліцензійний інтегрований іспит «Крок 3»;

2) іспит з оволодіння практичними навичками, по закінченню якого проводиться співбесіда зі спеціальності.

11. Проведення ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3» (далі - іспит «Крок 3»):

1) іспит «Крок 3» є стандартизованою формою контролю набуття лікарем (фармацевтом/провізором) - інтерном компетентностей, визначених програмою навчання в інтернатурі, та оцінювання таких компетентностей. Іспит «Крок 3», як перший етап атестації, розробляється та проводиться державною організацією «Центр тестування професійної компетентності фахівців з вищою освітою напрямів підготовки «Медицина» і «Фармація» при Міністерстві охорони здоров'я України» (далі - Центром тестування при МОЗ) на основі технологій стандартизованого тестування у письмовій (бланковій) або комп'ютерній формах (в останньому випадку з дотриманням законодавства із захисту інформації). Форма проведення іспиту «Крок 3» визначається Центром тестування при МОЗ.

Організацію та проведення іспиту «Крок 3» забезпечують:

у частині підготовки аудиторій для його проведення, забезпечення належних та безпечних умов під час його проведення, отримання лікарями (фармацевтами/провізорами)-інтернами за потреби невідкладної медичної допомоги - заклад вищої освіти;

у частині здійснення необхідних організаційно-технологічних заходів для його проведення - Центр тестування при МОЗ;

2) іспит «Крок 3» проводиться за єдиними закритими тестами та за єдиними методичними матеріалами, розробленими Центром тестування при МОЗ. Для розроблення змісту іспиту та методичних матеріалів Центр тестування при МОЗ може створювати робочі групи та/або залучати представників закладів освіти, профільних об'єднань, практичної охорони здоров'я;

3) розроблення іспиту «Крок 3» передбачає його первинне розроблення, оновлення та актуалізацію, яка відбувається не рідше ніж раз на три роки;

4) тривалість складання іспиту «Крок 3» визначається з розрахунку 1 хвилина на 1 тестове завдання. Кількість завдань іспиту «Крок 3» не повинна перевищувати 200 тестових завдань;

5) іспит «Крок 3» проводиться відповідно до графіка, затвердженого МОЗ. Графік затверджується щороку на календарний рік;

6) для лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів, які були відсутні на складанні іспиту «Крок 3» з поважної (документально підтвердженої) причини проводиться один раз додаткове складання іспиту. Дата проведення додаткового складання іспиту визначається Центром тестування при МОЗ;

7) іспит «Крок 3» проводиться у приміщенні закладу освіти або у приміщенні, визначеному Центром тестування при МОЗ.

Кожна аудиторія, в якій проводиться іспит «Крок 3», повинна відповідати таким вимогам:

відсутність перегородок для повного спостереження за процесом проведення тестування і безперешкодного доступу до всіх лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів, які складають іспит;

природне/штучне/комбіноване освітлення, яке відповідає встановленим вимогам;

наявність для кожного лікаря (фармацевта/провізора)-інтерна окремого робочого місця, обладнаного столом та стільцем (партою, стільцем зі столиком), комп'ютера (для комп'ютерної форми);

оснащеність годинником, дошкою або іншою поверхнею, на якій можна позначити час початку та закінчення іспиту;

оснащеність відеокамерами або системами відеоспостереження з автоматизованим записом усіх етапів проведення тестування (отримане зображення має бути чітким, покривати не менше 95% аудиторії; на відео має простежуватися кожен лікар (фармацевт/провізор)-інтерн, який виконує тест, незалежно від його розміщення в аудиторії;

достатність місця (усі лікарі (фармацевти/провізори)-інтерни, які складають іспит, мають сидіти обличчям в один бік, відстань між ними має бути в одне посадкове місце для унеможливлення спілкування один з одним та проявів академічної недоброчесності);

8) іспит «Крок 3» проводиться у приміщенні, визначеному Центром тестування при МОЗ, якщо кількість лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів у закладі вищої освіти, які складають (або додатково складають) іспит, становить менше 20 осіб, або у випадку неможливості закладу вищої освіти забезпечити дотримання умов його проведення, визначених цим Положенням;

9) для забезпечення закритості екзаменаційних матеріалів іспиту «Крок 3» їх доставка до закладу вищої освіти здійснюється із залученням Державного підприємства спеціального зв'язку. Здійснення комплексу заходів щодо забезпечення закритості екзаменаційних матеріалів іспиту «Крок 3» покладається на Центр тестування при МОЗ;

10) для забезпечення прозорості проведення іспиту «Крок 3» в аудиторіях здійснюється відеоспостереження та відеозапис. Відеозапис включає період часу від входу першого лікаря (фармацевта/провізора)-інтерна до аудиторії до моменту виходу з аудиторії останнього лікаря (фармацевта/провізора)-інтерна та представника Центру тестування, який адмініструє проведення іспиту «Крок 3» у цій аудиторії (далі - проктор) після завершення проведення іспиту. Проктор залишає аудиторію останнім;

11) копії зроблених відеозаписів передаються до Центру тестування при МОЗ, де проводиться їх аналіз. Строк зберігання відеозапису у закладі освіти становить три роки;

12) у разі виявлення під час аналізу відеозаписів співробітниками Центру тестування при МОЗ факту порушення лікарем (фармацевтом/провізором)-інтерном академічної доброчесності (зокрема списування, користування мобільним телефоном), такий лікар (фармацевт/провізор)-інтерн отримує результат «0»;

13) в іспиті «Крок 3» беруть участь лікарі (фармацевти/провізори)-інтерни, які зареєстровані на його складання та стан здоров'я яких, на час проведення іспиту, дозволяє проходити тестування;

14) реєстрація лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів для складання іспиту «Крок 3» починається не раніше ніж за 4 місяці і закінчується не пізніше ніж за 2 місяці до встановленої дати його проведення;

15) реєстрацію лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів для складання іспиту здійснює Центр тестування при МОЗ на підставі поданих закладом освіти комплексу реєстраційних документів за формами, визначеними Центром тестування при МОЗ;

16) центр тестування при МОЗ має право відмовити закладу вищої освіти у реєстрації лікаря (фармацевта/провізора)-інтерна на іспит у разі неналежного оформлення комплексу реєстраційних документів; невідповідності поданих документів законодавству України; подання замовлення пізніше встановленого строку;

17) у випадку відмови у реєстрації лікаря (фармацевта/провізора)-інтерна через неналежне оформлення реєстраційних документів, невідповідність поданих документів законодавству України лікар (фармацевт/провізор)-інтерн після усунення недоліків має право подати їх повторно;

18) під час складання іспиту «Крок 3» лікарям (фармацевтам/провізорам)-інтернам забороняється:

приносити до місця проведення іспиту небезпечні предмети та речовини, що становлять загрозу для життя та здоров'я людини;

використовувати у місці проведення іспиту та мати при собі або на своєму робочому місці засоби зв'язку, пристрої зчитування, обробки, збереження та відтворення інформації (у тому числі: мобільні телефони, планшети, будь-які електронні прилади (окрім медичних), а також окремі елементи, які можуть бути складовими частинами відповідних технічних засобів чи електронних приладів, друковані або рукописні матеріали, інші засоби, предмети, прилади, що не передбачені процедурою тестування, портфелі, сумки, верхній одяг, будь-яку їжу або напої (крім питної води в пляшці без етикетки ємністю не більше 0,5 л);

впродовж часу, відведеного для виконання тестових завдань, заважати іншим лікарям (фармацевтам/провізорам)-інтернам виконувати тестові завдання;

спілкуватися в будь-якій формі з іншими лікарями (фармацевтами/провізорами)-інтернами під час виконання тестових завдань, передавати їм будь-які предмети та матеріали, у тому числі екзаменаційні;

копіювати відповіді інших лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів;

копіювати/фотографувати тестові завдання іспиту;

розголошувати в будь-якій формі інформацію про зміст тестових завдань;

виносити за межі аудиторії робочі матеріали, їх окремі аркуші, бланки відповідей або їх копії;

продовжувати відмічання відповідей на бланку після оголошення про закінчення тестування;

19) у разі порушення вимог цього пункту лікар (фармацевт/провізор)-інтерн позбавляється права на продовження роботи над тестом, що фіксується проктором у відповідному акті. Такий лікар (фармацевт/провізор)-інтерн отримує результат «0»;

20) іспит «Крок 3» складається лікарем (фармацевтом/провізором)-інтерном індивідуально після проходження ним процедури ідентифікації перед проведенням іспиту;

21) процедура ідентифікації лікаря (фармацевта/провізора)-інтерна полягає у пред'явленні ним документа, що посвідчує особу (паспорта громадянина України, у тому числі у формі ID-картки, е-паспорта), дані якого було вказано закладом освіти під час реєстрації лікаря (фармацевта/провізора)-інтерна для складання іспиту «Крок 3». Організація проведення процедури ідентифікації здійснюється представником закладу освіти за участі проктора;

22) лікар (фармацевт/провізор)-інтерн, який не пройшов процедуру ідентифікації, до складання іспиту «Крок 3» не допускається, про що фіксується у відповідному акті, форма та зміст якого визначається Центром тестування при МОЗ, а лікар (фармацевт/провізор)-інтерн вважається таким, що був відсутній на іспиті без поважної причини;

23) у випадку запізнення лікаря (фармацевта/провізора)-інтерна для складання іспиту «Крок 3» не більш як на 15 хвилин, він допускається до тестування без надання додаткового часу на тестування. У випадку запізнення лікаря (фармацевта/провізора)-інтерна для складання іспиту «Крок 3» більше ніж на 15 хвилин, він не допускається до тестування, що фіксується в акті проведення іспиту, форма та зміст якого визначається Центром тестування при МОЗ. Такий лікар (фармацевт/провізор)-інтерн вважається відсутнім на іспиті без поважної причини;

24) у випадку раптового погіршення стану здоров'я під час іспиту лікар (фармацевт/провізор)-інтерн інформує про це проктора та представника закладу вищої освіти, присутнього в аудиторії. За неспроможності продовжувати тестування проктор припиняє тестування для даного лікаря (фармацевта/провізора)-інтерна. У такому випадку представник закладу вищої освіти забезпечує виклик швидкої (невідкладної) медичної допомоги, в результаті чого оформляється відповідна довідка, яка в день проведення іспиту передається до Центру тестування при МОЗ. Припинення тестування за станом здоров'я лікаря (фармацевта/провізора)-інтерна, фіксується у відповідному акті, форма та зміст якого визначаються Центром тестування при МОЗ;

25) після проведення іспиту «Крок 3» у кожній аудиторії закладу освіти складається відповідний акт, форма та зміст якого визначається Центром тестування при МОЗ. Складений акт засвідчується підписами представника закладу вищої освіти, присутнього на іспиті, та проктора. Лікарі (фармацевти/провізори)-інтерни, які були відсутні під час складання іспиту «Крок 3», надають до Центру тестування при МОЗ впродовж 3 днів з дати проведення тестування документи, що підтверджують причину відсутності.

До поважних причин, які перешкодили лікарю (фармацевту/провізору)-інтерну взяти участь у тестуванні, належать:

захворювання в період проведення тестування, що підтверджено довідкою про тимчасову непрацездатність студента навчального закладу I-IV рівнів акредитації, про хворобу, карантин і інші причини відсутності дитини, яка відвідує загальноосвітній навчальний заклад, дошкільний навчальний заклад ([форма № 095/о](#), затверджена наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 лютого 2012 року [№ 110](#) «Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 28 квітня 2012 року за № 661/20974), або копією листка непрацездатності;

смерть рідних по крові або по шлюбу;

перебування у зоні надзвичайної ситуації (стихійного лиха, пожежі, техногенної катастрофи, воєнних дій тощо) в день або переддень тестування.

Лікарі (фармацевти/провізори)-інтерни, які не надали документи, що підтверджують причину відсутності, або надали їх після триденного строку, вважаються такими, що не з'явилися на складання іспиту «Крок 3» без поважної причини, та отримують результат «0»;

26) у разі успішного складання іспиту «Крок 3» лікарю (фармацевту/провізору)-інтерну видається сертифікат, форма якого затверджується Центром тестування при МОЗ. Інформація про видані сертифікати вноситься до Реєстру сертифікатів, який адмініструє Центр тестування при МОЗ;

27) оцінка результату іспиту «Крок 3» здійснюється Центром тестування при МОЗ за єдиною методикою. Результат іспиту «Крок 3» подається у якісній та кількісній формах;

28) кількісна форма результату іспиту «Крок 3» розраховується як відсоток правильно виконаних тестових завдань, який конвертується у багатобальну нормовану шкалу. Методика конвертації кількісної форми результату іспиту «Крок 3» у багатобальну нормовану шкалу затверджується Центром тестування при МОЗ;

29) якісна форма результату іспиту подається як «склав/не склав». Величини критерію «склав» для іспиту «Крок 3» затверджуються МОЗ;

30) змістове визначення критеріїв оцінювання результатів іспиту базується на кількості правильно виконаних тестових завдань;

31) тестове завдання вважається виконаним правильно, якщо лікар (фармацевт/провізор)-інтерн обрав та позначив у бланку відповідей правильний варіант відповіді;

32) тестове завдання вважається виконаним неправильно, якщо:

позначено неправильний варіант відповіді;

позначено два або більше варіантів відповіді, навіть якщо серед них є правильний;

не позначено жодного варіанта відповіді.

У разі нескладання лікарем (фармацевтом/провізором)-інтерном іспиту «Крок 3» він має право один раз повторно його скласти. Повторне складання іспиту допускається у будь-який наступний термін його проведення. Витрати на повторне складання іспиту «Крок 3» покладаються на лікаря (фармацевта/провізора)-інтерна. У разі повторного неуспішного складання іспиту «Крок 3» лікар (фармацевт/провізор)-інтерн поновлюється до інтернатури для проходження повторного навчання.

12. Іспит з оволодіння практичними навичками та співбесіда зі спеціальності:

1) оволодіння практичними навичками перевіряється шляхом виконання лікарем (фармацевтом/провізором)-інтерном трьох пакетів практичних завдань та ситуаційних задач відповідно до Програми навчання в інтернатурі;

2) зміст іспиту базується на визначеному програмою підготовки лікаря (фармацевта/провізора)-інтерна переліку практичних навичок та умінь, якими повинен оволодіти лікар (фармацевт/провізор)-спеціаліст відповідної спеціальності, та їх необхідної кількості (повторюваності для оволодіння);

3) оцінка іспиту з оволодіння практичними навичками та вміннями іспиту здійснюється за системою оцінювання, визначеною у Програмі навчання в інтернатурі;

4) для проведення іспиту з оволодіння практичними навичками та вміннями залучають реальних, стандартизованих або віртуальних пацієнтів, манекени, фантоми, прилади, обладнання, набори даних, ситуаційні завдання, з урахуванням особливостей кожної конкретної спеціальності;

5) результати іспиту з оволодіння практичними навичками та вміннями оформлюється протоколом засідання атестаційної комісії та доводиться до відома лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів одразу після закінчення засідання комісії.

13. Атестацію на визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання «лікар-спеціаліст» з конкретної спеціальності проводять атестаційні комісії, склад яких затверджує керівник закладу вищої освіти, де проводиться підготовка лікарів-інтернів (освітня частина). До складу такої комісії входять: завідувачі профільних кафедр, що здійснюють підготовку лікарів-інтернів, професори та доценти профільних кафедр (куратори - відповідальні за підготовку лікарів-інтернів на кафедрах), спеціалісти органів (закладів) охорони здоров'я (куратори лікарів-інтернів на базах стажування).

Головами атестаційних комісій наказом Міністерства охорони здоров'я України призначаються досвідчені фахівці, зазвичай - завідувачі профільних кафедр, що здійснюють підготовку лікарів-інтернів.

14. Атестація на визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання «фармацевт/провізор-спеціаліст» проводиться за результатами підсумкового оцінювання (атестації) фармацевтів/провізорів-інтернів, визначеного пунктом 10 цього розділу,

атестаційними комісіями відповідно до [Положення про порядок атестації провізорів, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12 грудня 2006 року № 818](#) «Про вдосконалення атестації провізорів та фармацевтів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 грудня 2006 року за № 1366/13240.

15. За результатами атестації (позитивними) закладом вищої освіти, де проводиться підготовка лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів (освітня частина), оформляється та видається сертифікат лікаря-спеціаліста або фармацевта/провізора-спеціаліста.

При негативному результаті іспиту з оволодіння практичними навичками та вміннями лікар (фармацевт/провізор)-інтерн вважається таким, що не засвоїв вміння і не оволодів практичними навичками, передбаченими програмою підготовки в інтернатурі, та відповідно вважається неатестованим.

Можливість повторного складання іспиту з оволодіння практичними навичками та вміннями не передбачено.

16. Рішення комісії, відповідно до якого особі відмовлено у присвоєнні звання «лікар-спеціаліст» або «фармацевт/провізор-спеціаліст» з відповідної лікарської або фармацевтичної/провізорської спеціальності, може бути оскаржене в установленому законодавством порядку.

{Положення в редакції Наказу Міністерства охорони здоров'я [№ 493 від 16.03.2022](#)}

В.о. генерального директора Директорату медичних кадрів, освіти і науки	Т. Орабіна
	Додаток до Положення про інтернатуру

ПЕРЕЛІК

спеціальностей та тривалість підготовки в інтернатурі відповідно до спеціальності, отриманої в закладі вищої освіти

№ з/п	Спеціальність в закладі вищої освіти	Спеціальність в інтернатурі	Тривалість підготовки в інтернатурі
1.	222 Медицина	Акушерство та гінекологія	3 роки
2.	222 Медицина 228 Педіатрія	Анестезіологія та інтенсивна терапія	3 роки
3.	222 Медицина 228 Педіатрія	Внутрішні хвороби	2 роки
4.	222 Медицина 228 Педіатрія	Загальна практика - сімейна медицина	2 роки
5.	222 Медицина	Епідеміологія	1 рік
6.	222 Медицина	Інфекційні хвороби	2 роки

7.	222 Медицина 224 Технології медичної діагностики та лікування	Лабораторна діагностика, вірусологія, мікробіологія	1,5 роки
8.	222 Медицина 228 Педіатрія	Медицина невідкладних станів	2 роки
9.	225 Медична психологія	Медична психологія	1 рік
10.	222 Медицина	Неврологія	2 роки
11.	222 Медицина	Ортопедія і травматологія	2 роки
12.	222 Медицина	Отоларингологія	2 роки
13.	222 Медицина	Офтальмологія	2 роки
14.	222 Медицина 228 Педіатрія	Радіологія	1,5 роки
15.	222 Медицина 228 Педіатрія	Патологічна анатомія	1,5 роки
16.	222 Медицина 228 Педіатрія	Психіатрія	2 роки
17.	222 Медицина	Хірургія	3 роки
18.	222 Медицина 228 Педіатрія	Фізична та реабілітаційна медицина	2 роки
19.	222 Медицина	Дерматовенерологія	2 роки
20.	228 Педіатрія	Дитяча хірургія	3 роки
21.	228 Педіатрія	Педіатрія	2 роки
22.	221 Стоматологія	Стоматологія	1 рік
23.	226 Фармація, промислова фармація	Фармація	1 рік

{Додаток в редакції Наказу Міністерства охорони здоров'я [№ 493 від 16.03.2022](#)}